

Ecologische inventarisatie Bestemmingsplan De Helling 4 te Sint Pancras
--

KADER

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 26 februari 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden waren: half bewolkt, circa -1 °C en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft het erf van De Helling 4 te Sint Pancras aan de westrand van de bebouwde kom. Het plangebied wordt aan de zuid- en oostzijde omgeven door de wegen De Helling en Gedempte Veert. Ten noorden en westen van het plangebied ligt een agrarisch graslandperceel.

Op het erf staat een woning met bakstenen muren en een met dakpannen bedekt zadeldak. Daarnaast is een schuur aanwezig met muren die zijn opgetrokken uit bakstenen en gevelbetimmering en een met golfplaten bedekt zadeldak. Op de rest van het erf zijn gazons, groenperken en bestrating aanwezig. Daarnaast zijn langs de randen van het erf houtsingels aanwezig. Ten zuiden en oosten van het plangebied ligt een watergang van circa 2 meter breed met steile oevers.

Impressie van het plangebied met de te verbreden watergang aan de oostzijde van het erf (26 februari 2018)

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Het plan bestaat uit de verbreding van de watergang aan de oostrand van het erf. Hierbij wordt de watergang vergraven en opgaande beplanting en overige vegetatie op de oever binnen het plangebied verwijderd. Deze watergang wordt verbreed in het kader van de inrichting van een landschappelijke zone voor de woonwijk Vroonermeer Noord. De opgaande beplanting langs de Gedempte Veert ten oosten van de watergang is niet betrokken bij het plan. Ook de bebouwing in het plangebied blijft behouden bij uitvoering van het plan.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreft:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 22-02-2018 09:44:19) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen amfibieën, vogels met jaarrond beschermde nestplaten en zoogdieren. Indien van toepassing worden deze soorten in onderstaande tekst behandeld.

In de gazons en tussen de bestrating zijn tijdens het veldbezoek de plantensoorten Engels raaigras, straatgras en madeliefje aangetroffen. In de houtsingels langs de randen van het erf zijn onder meer es, zwarte els, gewone esdoorn, sleedoorn, hazelaar, grauwe wilg en gele kornoelje aanwezig. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Voor beschermde plantensoorten biedt het plangebied ook geen geschikt biotoop.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen in de bomen binnen het plangebied of in de directe omgeving. Het is niet uitgesloten dat huismus tot broeden komt in de woning. Mogelijk vormt het plangebied daarnaast geschikt foerageergebied voor enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen, zoals huismus, sperwer en ransuil.

In het plangebied kunnen enkele algemene vogelsoorten van tuinen en parken tot broeden komen, zoals merel, heggenmus, houtduif, vink, tjiftjaf en winterkoning. In of langs de watergang kunnen daarnaast algemene watervogels broeden, zoals meerkoet en wilde eend.

De bebouwing biedt vleermuizen geschikte invliegopeningen, zoals ruimte achter de gevelbetimmering of overhangende gevelpannen. In de te kappen bomen in het plangebied zijn geen voor vleermuizen geschikte ruimtes, zoals holtes of spleten, aangetroffen. Het plangebied vormt naar verwachting onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen, zoals de uit de omgeving bekende soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl). De houtsingel langs de Gedempte Veert ten oosten van het plangebied vormt mogelijk onderdeel van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

Binnen het plangebied zijn een aantal algemene grondgebonden zoogdieren te verwachten waarvoor in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Op basis van de terreinomstandigheden zijn soorten als bosmuis, huisspitsmuis, woelrat en egel te verwachten, waarvan waarnemingen uit de omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl).

Uit de directe omgeving (01- kilometer) van het plangebied zijn ook waarnemingen bekend van de niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoort eekhoorn (Quickscanhulp.nl). Nestplaatsen van eekhoorn zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Mogelijk vormt het plangebied wel onderdeel van het leefgebied van hermelijn en wezel. Deze soorten zijn in de provincie Noord-Holland niet meer vrijgesteld sinds invoering van de Wnb. Dit heeft ermee te maken dat de kleine marterachtigen hermelijn en wezel achteruit zijn gegaan. Daarom zijn de soorten inmiddels in de rode lijst opgenomen. De provincie Noord-Holland heeft er daarom voor gekozen om deze soorten actiever te beschermen. Meer informatie hierover is te vinden in de 'Handreiking wezel, hermelijn en bunzing' van de RUD NHN. Beide soorten komen graag voor in houtsingels. Wezel en hermelijn kunnen hier onder meer verblijfplaatsen hebben onder takkenbossen of houtstapels. De te verwijderen beplanting met takkenril vormt dan ook geschikt leefgebied en bovendien de soorten zijn uit de omgeving bekend (Quickscanhulp.nl). Verblijfplaatsen van deze niet-vrijgestelde soorten kunnen op basis van het verkennend veldbezoek niet worden uitgesloten binnen het plangebied.

Het plangebied biedt geen geschikt leefgebied voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de niet-vrijgestelde amfibieënsoort rugstreeppad (Quickscanhulp.nl). De brede en relatief diepe watergangen met steile oevers om het plangebied vormen geen geschikt leefgebied voor rugstreeppad, die is aangewezen op ondiepe, snel opwarmende wateren. Ook vormt het plangebied door het ontbreken van vergraafbare grond geen hoogwaardig landbiotoop voor deze soort.

Wel zijn in de watergangen om het plangebied enkele algemene amfibieënsoorten te verwachten, zoals de uit de omgeving bekende gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (Quickscanhulp.nl). Het plangebied biedt ook geschikt landbiotoop voor deze soorten.

De aanwezigheid van beschermde vissoorten kan worden uitgesloten in de watergangen om het plangebied. De enige beschermde vissoort die met enige regelmaat in sloten wordt aangetroffen is de grote modderkruiper, die echter niet voorkomt in Noord-Holland ten noorden van Amsterdam (Ravon.nl). Bovendien biedt de watergang hooguit marginaal geschikt leefgebied voor deze soort van verlandende wateren met een rijke watervegetatie.

Het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en ongewervelden is uitgesloten in het plangebied het ontbreken van geschikt biotoop. Beschermde reptielen en ongewervelden zijn ook niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl).

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van het plan gaan geen verblijfplaatsen of essentieel foerageergebied van huismus of andere jaarrond beschermde vogelsoorten verloren. De bebouwing blijft behouden en grote delen van het erf blijven geschikt voor de te verwachten soorten. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig.

Doordat de bebouwing behouden blijft, gaan er geen vleermuisverblijfplaatsen verloren bij uitvoering van het plan. Als gevolg van het plan verandert het plangebied van waarde als foerageergebied voor vleermuizen, maar gaat niet als zodanig verloren. Grote delen van het erf blijven onveranderd behouden en bovendien is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. De opgaande beplanting langs de Gedempte Veert ten oosten van het plangebied blijft behouden bij uitvoering van het plan, zodat geen sprake is van onderbreking van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

Het is niet uitgesloten dat als gevolg van het plan verblijfplaatsen van hermelijn of wezel verloren gaan. Daarom is nader onderzoek nodig om te

bepalen of deze soorten aanwezig zijn in het plangebied. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is.

Als gevolg van het plan kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en of zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het NNN (voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op een afstand van circa zes kilometer van de dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebieden, te weten Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat en Schoorlse duinen ten westen van het plangebied. Op een afstand van circa 1 kilometer ten noorden en oosten van het plangebied liggen gebieden die zijn aangewezen als NNN. Op ruim 700 meter ten noorden van het plangebied ligt een vaart die is aangewezen als ecologische verbindingszone. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op een afstand ruim 3 kilometer ten westen van het plangebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de tussenliggende afstand en de aard van de ontwikkeling worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, NNN en weidevogelleefgebied verwacht. Deze inventarisatie geeft daarom geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar hermelijn en wezel nodig is. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of sprake is van verbodsovertredingen ten aanzien van de Wnb en of een ontheffing moet worden aangevraagd. Daarnaast komt uit de inventarisatie naar voren dat rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.